

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XVIII.

ZATURDAG den 6den MAART, 1830.

N. 9

Gedrukt op Zaterdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De W. Eduard WILHELM LEE.

OPROEPING!

Curacao den 25sten February 1830.

DE Directeur ad-interim der Kolonie Curacao, Bonaire en Aruba, als daartoe door Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen gemagtigd zynde, roept by deze op den eigenaar of de eigenaars van de Spaansche vaartuigen Esperencia en Fortuna, dewelke in den nacht tusschen den 17den en 18den January des jaars 1823 door eenen Columbianschen kaper uit de Caracas baai te Curacao zyn ontvoerd, of wel den gene of de genen dewelke is of zyn regt hebbende, van den eigenaar of eigenaars der gemelde vaartuigen, ten einde zich binnen den tyd van Negen Maanden, van heden af te rekenen, by hem Directeur aan te melden en als zoodanig te legitimeren; met overlegging van de daartoe noodige en voldoende bewysstukken, waaruit op eene volledige wyze zal moeten blyken het bedrag of de bedragen van de door en wegens de ontvoering der meergemelde vaartuigen veroorzaakte en geleden schade.

De Directeur ad-interim voormeld,
(w. g.) **RAMMELMAN ELSEVIER.**

Algemeene Secretary te Curacao,
den 19den February 1830.

DE HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer Kolonie heeft aan den persoon van Samuel Da Costa Gomez admittie verleend om het beroep van Makelaar op dit Eiland uitte oefenen, en heeft dezelve den vereischten eed in die betrekking afgelegd.

Ter ordonnantie,
W. PRINCE.

Publieke Inschrijving.

Ten dienste der Fortificatie werken te Curacao.

INGEVOEGE autorisatie van den Hoog Edelen Gestr. Heer Directeur van Curacao en onderhoorige Eilanden, &c. &c. &c.

Zal de Eerste Luitenant Ingenieur, Kommandant der Genie alhier, andermaal aan de minst inschryvende verlooenen, de leverancie van EEN HONDERD onbereide KOEIHUIDEN, welke minste inschryver voor het vervolg van de nog meer benoedigde Huiden, de leverancie zal blyven behouden, ingeval zulks door Hooggemelden Heer Directeur wordt goedgevonden.

De Huiden moeten zyn van volwasse Ossen of Koeijen, zonder enig bederf nog gaten, ten genoegte der Directie, en zullen dadelijk na de bekomene approbatie op de aanbesteding, moeten worden geleverd.

De betaling zal geschieden in Wissels op het Ministerie van Marine en Kolonien, of aan geld naar verkiezing van het Gouvernement.

De Billetten van inschrijving moeten uiterlyk Dingsdag den 9den Maart aanstaande des voormiddags vóór 12 ure aan het Bureau der Genie ingeleverd worden, alwaar nadere informatie, en daarna het antwoord zal te bekomen zyn.

De 1ste Luit. Ingenieur voornoemd,
P. B. VAN DUYN,

Den 3den Maart 1830.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende maakt aan het Publiek en in het byzonder aan de genen die het mogte aangaan bekend dat hy op heden eene generale procuratie gepasseerd heeft op de Heeren J. C. Meyer, C. L. van Uytrecht, H. P. Rojer en A. L. S. Muller, en verzoekt aan de genen die van hem te vorderen hebben, of aan hem verschuldigd zyn, zich ter afmaking zynere zaken by zyne gevolmagtigden te vervoegen.

FRANS ROJER.

Den 23sten February 1830.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende thans als gezworen Makelaar geadmittieerd zynde, en zich durvende vleyen by het Geëerd Publiek en de Heeren Kooplieden alhier genoegzaam bekend te zyn, beveelt zich mits deze in hantgunst, verzekerd, dat aan zyne zyde niets onaangeroerd zal gelaten worden om aan algemeen genoegte te geven.

SAMUEL DACOSTA GOMEZ.

Den 19den February 1830.

Publieke Verkoop.

DE ondergeteekenden als Gemagtigden van den Heer **GEORGE CUIEL**, zullen op Maandag den 23sten der aanstaande maand Maart by publieke opveiling doen verkoopen:

EENE PLANTAGIE genaamd **ST. BARBARA**, gelegen in de Oost Divisie dezes eilands, benevens een aantal Huis en Tuin Slaven.

G. F. LENZ.
ABM. DE VEER Jr.

Den 19den February 1830.

De Inventaris van bovengemelde Plantagie is te bezien ten Pakhuize van den eerste ondergeteekende.

Oproeping van Crediteuren.

DE ondergeteekende inviteert by deze de Crediteuren van Mevrouw Dewed. E. WESTEN (sedert eenige jaren uitlandig) hante respectieve protentien aan hem inteleveren binnen den tyd van Vier Weeken na dato dezer, na expiratie waarvan geene protentien hoegenaamd meer aangenomen en de nalatigen verstoeken zullen worden van alle verdere aanspraak op afdoening dezelven.

C. J. TIMMER.

Den 20sten February 1830.

De Aardbeving te Lima.

In Maart 1828 vielen op de Antillen twee aardbevingen voor, de eene op den 6den, de andere op den 29sten. Beide keeren voelde men alleen één langzamen, aanhoudenden schok. In anderhalf jaar is dit ten minste twaalfmaal gebeurd. De aardschudding van den 29sten, 'smorgens ten 4 ure op Martinique waargenomen, stond met de verschrikkelijke aardbeving in verband, welke, op den 30sten, 'smorgens ten 7 ure, een gedeelte van Peru vernielde. De rigting wordt op Martinique en in Peru als van het oosten naar het westen opgegeven, en zulks wordt daardoor bevestigd, dat men de schudding op de Antillen vroeger waarnaam. Dus verliep er dan een geheele dag, eer zich dezelve over de Atlantische zee, het vasteland van Amerika, waar dit op zyn breedst is, en de keten der Anden verbreedde. Sinds 60 jaren onderging Peru geen untzettender, meer verwoestende aardbeving, dan deze. Wy (dus verhaalt een ooggetuige) gevoelden aan boord, in de baai van Lima, sterke schokken, en wendden onwillekeurig onze blikken naar den kerktoren in het fort Callao; eensklaps zagen wy denzelfden verdwynen; ontzaggeelyke stofwolken kondigden ons groote verwoestingen te Lima aan, en, toen wy ons aan wal begaven, zagen wy inderdaad verscheidene huizen ingestort, en alle, zonder uitzondering, hadden zoo zeer geleden, dat de ongelukkige bewoners dezelve onmiddelyk hadden moeten verlaten. Zy liepen halfnaakt naar de pleinen, wierpen zich op de kniën, en smeekten om erbarming aan de deuren der kerken, die boven hen ineensstorten. De muren hadden scheuren, door welke men zich een' weg kon baesen; de spitsen der staangeblevene torens waggelden, en dreigden met de kerken neder te storten. Meer dan duizend menschen zyn er omgekomen, eene menigte gekwetst; Lima gelykt naar een' puinhoop. Men breekt geheele kerken, koepeldaken en andere hooge gebouwen af, welke by elke windvlaag waggelen, en waarvan er dagelyke instorten. Geen wagen rydt, geene klok luidt er, tot groot verdriet der inwoneren; het is Paschen, maar nergens kerke-

feest, nergens eene processie, men waagt het nauwelijks, zich te bewegen, zoo groot is de angst, en de vrees voor eene tweede aardbeving. Men kampeert op de pleinen en op het veld; op de reede mag geen salvo gelost worden; dagelyks vallen, by duizenden de huizen van zelve in. In het kort, Lima, die ryke, prachtige, levendige hoofdstad, is, in 52 sekonden, (zoo lang duerde de aardbeving) als het ware, eene groote vlakte geworden, waar jammer en ellende beerschen. In den nacht van den 30sten ondervond men nog twee schokken, maar zoo zwak, dat alleen de inwoners die gevoelden; maar de geestdrievery, hier weer dan ergens elders beerschende, had bykans een schouwspel aangeregt, yselyker dan de aardbeving zelve. De dienaars van den Algoede kuypen op den wreedaardigen inval, aan de Joden, de Engelsen en alle niet katholyke vreemdelingen deze zoogenaamde Godstraf toe te schrijven; en, had de schrik niet de weinige veerkracht, voor welke de inwoners vatbaar zyn, als verland, dan had geens eene tweede Bartholomeusnacht deze temp gekenmerkt; maar slechts één Engelsenman, zoo men meent, is thans het slagoffer der schandelyke opruijing geworden. Zoo even was ik, aan hoord, ooggetuige van eene windvlaag, die over de stad heenging, en eene waarlyk majestueuse stofwolk, die tot den hemel opsteeg. Geheel Opper-Peru moest door de aardbeving geweldig geleden hebben; naar ik verneem, zyn twee steden, van 15 tot 30 mylen van Lima gelegen, geheel verwoest, en verscheidene dorpen met bewoners en velden verzwolgen.

Kleine ijdelheid in groote mannen.

Het Amerikaansche dagblad *Aurora* meldt dat de zaakbezorger van *Lafayette* te *Nieuw York* aan het Gemeentebestuur van *Boston* heeft geschreven, dat hy van den Generaal den last had ontvangen, om op het slagveld van *Bunker-Hill* een oksboofd aarde te doen spitten, welke hy bestemd had, om hen, na zynen dood, te dekken. De bezending moest vergezeld gaan van een getuigschrift, ondertekend door twee Veteranen van den tyd der bevryding van *Amerika*, en van *Boston* of *Nieuw-York* naar *Havre* worden afgezonden. Onmiddelyk heeft men den zaakgelastigde geantwoord, dat het Gemeente bestuur niet in gebreke zou blyven, aan des Generaals verlangen te voldoen, en dat de aarde zal genomen worden van de plek, waar de Generaal *Warren*, een dappere Ier die zyn vaderland verliet, om de *Amerikaansche* vryheid te gaan verdedigen, is gevallen.

Bevolking van Ierland.

(*Morning Chronicle* — GALION. *Messeng.* 9 Oct. 1828)

Als men de bevolking van Ierland in vier groote klassen ten opzichte van den leeftyd verdeelt, levert de telling van 1821 het beklagenswaardig tafereel op van een land, betwelk, hoezeer in het bezit van alle bronnen van nyverheid, en van een genoegzaam aantal handen, om hetzelfde te bebouwen, echter diep ellendig is.

Kinderen van 5 jaren en daar beneden 1,040,666, waarvan ten minste de helft slecht gekleed en gevoed is.

Kinderen van 5 tot 15 jaren 1,748,663, waarvan er 1,300,000 geene opvoeding genieten.

Werklieden van 15 tot 70, 3,931,660, waarvan er 1,094,845 zonder werk zyn.

Grysaards van 70 tot 100 jaren 81,191, welke grootendeels bedelen.

Bevolking van Frankrijk

Vóór 40 jaren telde Frankrijk ongeveer 25 millioenen menschen, en tegenwoordig nagenoeg 30. Evenwel wordt er niet meer graan dan toen verbouwd, en de invoer is even min toegenomen. Waarvan leeft dan thans dit plus van 5 millioenen, en wat verbouwt hetzelfde? Eene menigte aardappelen en moeskruident, van welke de 25 millioenen van weleer weinig of niet wisten; ziedaar het antwoord op beide vragen!

Bevolking van China.

(Bulletin des sc. geogr. Paris, Sept. 1828, p. 86-92)

Men heeft tot nog toe veel moeite gehad, om eene juiste opgave te verkrijgen van de bevolking van het Chinese Keizerrijk. Noch de reizigers, die, na de ontdekking van de kaap de Goede Hoop, eerst de kusten van Macao en Canton bezochten, noch de Zendingen, die er in de achttiende eeuw de gunst der regering ondervonden, hebben ons zekere berigten gegeven, waardoor men zich hieromtrent een stellig gevoelen vormen kan. De beroemde reis, eindelijk, van den Engelschen Gezant Macartney, in den jaren 1792-1794, geeft ons eene bevolking op van 333 millioenen; welke opgave door velen blindelings is overgenomen. De heer Martucci van Rome, die drie jaren te Canton gewoond heeft en eene zeer uitgebreide verzameling van handschriften en andere merkwaardigheden van zijne reize heeft medegebragt, bepaald, zich op staatsopgaven verlatende, de bevolking van China op slechts weinig meer dan 143 millioen inwoners. Hiermede komt het getal vrij wel overeen, met hetgeende heer Thomas, een op Macao wonende Engelschman, heeft opgegeven. Volgens dit berigt zijn in China de inwoners van het vasteland met het leger en de landsbeambten, ten getale van . . . . . 144,280,163 en de op het water in schepen levende inwoners 2,000,000

In het geheel 146,280,163

De heiligverklaarde ketter.

Toen, vóór eenige jaren, de Keizerlijke Censuur de Briefwisseling van den Baron Grimm met onderscheidene Deutsche Vorsten, als de Vorst van Pruisen, enz. geheel doek te gemaal, algemeen. Dit deel verscheen zeer onlangs in het licht. In hetzelfde ontleenen wij deze Anekdote: "Saint Vincent de Paule is een Heilig van nieuweren datum, de opperste en de insteller van de orde der Lazaristen, en hij atef met den reuk der heiligheid. Hij deed, gedurende zijn leven, verscheidene wonderen, door de onseilbare Kerk als zoodanig erkend en verklaard. Hij ging door voor een yverig Molinist; en de haat, dien hij steeds den Jansenisten betoonde, bracht niet weinig toe, om hem de eer der heiligverklaring te doen verwerven. Toen de Lazaristen deze onderscheiding voor hunnen stichtster van den Kardinaal Fleury verlangden, vroeg deze Prelaat hun, of hun broeder Vincent wonderen had verrigt; zij beaamden zulks. Vervolgens onderzocht hij, van welke natuur dezelve waren; of hij, b. v., dooden had opgewekt; zij antwoordden, dat zulks eenmaal door hem was geschied. Hierop verwierven zij de heiligverklaring. Intusschen bestond er in de familie van Argenson een verzegeld pakje, nagelaten door een van diens voorouders, met uitdrukkelijken last, om hetzelfde niet dan na verloop van honderd jaren te openen. Dit tijlperk verstreken zijnde, ging de Heer de Paulmy over tot de ontzegeling van het pakket, in tegenwoordigheid des Konings en van Mevrouw de Pompadour. Men vond daarin een geschrift van Saint Vincent, (die in zeer vertrouwelijke betrekking stond met de Argensons) waarin hij verklaarde, dat he steeds geleefd had en zou sterfen in de grondbeginselen van het Socinianismus; dat hij zich overtuigd hield, dat dezelve de eenig ware Goddelijke leer hebeldden; en dat dit geloof, na alle de verschillende valsche leeringen te hebben vernietigd, honderd jaren na zynen dood algemeen zou erkend worden; dat hij begeerde, dat zynn beloufsbelijdenis onbekend zou blijven tot op het tijlperk, dat de waarheid zou zagepralen—Dit is niet gebeurd; het Socinianismus heeft geenszins de voedingen gemaakt, welke Saint Vincent zich heeft voorgesteld; en de onseil-

bare Kerk moet alzoo niet weinig verlegen zijn met de wonderwerken van eenen ketter,—wonderwerken, wier echtheid zij erkend heeft, en op grond van welke aan Saint Vincent de eer der heiligverklaring is te beurt gevallen!"

Hartig woord van Labbey de Pompières.

De 78jarige Labbey de Pompières, Lid van de Fransche Kamer der Afgevaardigden, zeide onlangs in een uitgebragt advies: Veertien duizend francs voor het overbrengen van een' leeuw naar onze diergaarde, moge er door kunnen; maar dertien duizend francs voor het geleiden van een' tijger naar Portugal, is te eig!" Dit betref de reiskosten van Don Miguel.

Het beste Zweetmiddel

Een' Kandidaat in de Medicynen, wien het Examen zeer bang viel, werd, onder andere vragen, door een' der Professoren, deze voorgelegd: "Welk zweetmiddel zoudt gy, in een' rheumatismus, het doelmatigst achten?"—"Ik zou". . . was het stotterend antwoord, "ik zou den patiënt examinèren, en". . . Hier bleef hij steken, en een onwillekeurig, schaterend gelach ontbief hem van verdere beantwoording.

Middel om den geur der rozen te versterken.

Plant een groote uije ter zyde van de rozestruiken, zóó dat dezelve met den wortel der laatste in aanraking komt. De rozen zullen een' sterker en aangenaamer geur bekomen, en het rozewater, uit dezelve overgehaald, erlangt desgelijks eene voortreffelyker natuur.

De ondergang der Janitsaren.

(Uit R. WALSH, Reize van Konstantinopel door Romelli, het Balkan-gebergte, Bulgarye, Wallachye, Zatenbergen en Hongarye.)

De regerende Sultan heeft veel karaktermatige overeenkomst met Peter den Grooten; dezelve vastheid in zyne ondernemingen, dezelve kracht in de uitvoering, dezelve onbuigzame gestrengheid in het doorzetten van eenig ontwerp. Gelyk Peter, konde hij de heerschzucht zynen tyf-wacht niet verdragen; en, gelyk Peter zich van zyne Strelitzen bevrydde, wilde Mahmoud zich van zyne Janitsaren losmaken.

Reeds lang had de Turksche Negtig

aan Europeesche tuist te gewinnen. Selim beproefde zulks, nevens andere verbeteringen, welke deze verlichte Turk poogde in te voeren; maar zyne onderdaanen waren nog niet rijp daarvoor, en hij viel, als een offer van de woede zynen Janitsaren. De Grieksche opstand, echter, had nu elken nadenkenden van het noodwendige diens maatregels overstuigd, dewyl men zag, dat het Egyptische krygsvolk de Europeesche tucht had aangenomen, en daardoor, hoewel veel zwakker dan de Turksche krygsmagt, in staat gesteld werd, den staat der zaken in Morea geheel van gedaante te doen veranderen. Sultan Mahmoud besloot, de proef nog eens te wagen. Zoo de Janitsaren hunne toestemming gaven, dan wilde hij hen door zyn, aan de nieuwe tucht gewone, krygsvolk in bedwang houden; maar hen geheel verdelgen, zoo zij er zich tegen kantten. Nadat hij zich eerst van de medewerking van eenige der belangrijkste staatspersonen had verzekerd, bragt hij zyn ontwerp tot tyfheid, en ging daarop tot de uitvoering over.

Hij begon met het meerendeel der Janitsaren-hoofden, door welaangebragte geschenken, door beloften, door bedreigingen, door heimelyke ter doodbrenging der wederspannigen, tot medewerking te brengen. Om echter van dezelve te zekerder te zyn, en hun den terugkeer onmogelyk te maken, vorderde hij van hen eene schriftelyke verklaring van hunne billyking zyns voornemens, en van hun besluit, om zyne oogmerken te bevorderen. Zij kwamen met den Sultan overeen, 150 man uit elke Orta te leveren; en men ontbood Egyptische Officiëren, welke reeds in den Europeeschen wapenhandel onderrigt en geöfend waren, om de nieuwe manschap in denzelven te onderrigten en aan krygstucht te gewinnen.

De Turken, gelyk alle onwetende volken, hechten meer gewigts aan woorden dan aan zaken, en men moest hen gevolgelyk in dit opzigt om den tuin leiden. De Regementen, welke Selim voorheen wilde herscheppen, werden Nisandschedid, of de nieuwe

inrigting, genoemd; en reeds de bloote klank, welke eene nieuwigheid tegen oude gebruiken aankondigde, had het volk daartegen vooringenomen. Deze naam, welke een kwaad voorteeken opleverde, werd diensvolgeus thans ter zyde gesteld; dezelve zaak kreeg een' tegenovergestelden naam, Nisam attiek, de oude inrigting, en het krygsvolk was tevreden. Men verklaarde bovendien, dat er alleen van de herstelling eener oude verordering van Soliman den I. sprake was. Aldus ging, in deze meening, alles zeer bedaard zynen gang, en de soldaten kwamen geregeld op, by de wapen oefeningen.

Zoo ver was men reeds gekomen, dat den 15den Juny 1826 tot eene algemeene monstering werd bepaald. De Sultan, de Ulema's en de Ministers wilden daarbij tegenwoordig zyn, en op de Etmeidan zouden de exercitiën plaats grijpen. Dit is een zeer groot plein, bykans in het midden der stad, hetwelk altyd ten dienste der Janitsaren strekte, en voor de groote wapenschouw verbreed en ingerigt werd. De naam beleekeent, woordelyk, vleeschplaats. De toegang tot dezelve is door eene hoogtepoort, en daar tegen over ziet men een gebouw, met een opschrift in groote Turksche letteren: Dit is de plaats, waar den Janitsaren vleesch worat toegedeeld.

Daags te voren kregen de onderscheidene afdelingen bevel, aldaar te verzamelen, en zich te oefenen, om de krygsbewegingen voor den Sultan des te vaardiger te kunnen volbrengen. Thans bevestigden de soldaten voor het eerst, dat zij juist des zouden versigten, hetwelk zij besloten hadden tegen te werken. Een Bairaktar, of Standaarddrager, zelf verwonderd, dat dit denkbeeld nu eerst by hem opkwam, riep overluid: "Wel, dat is immers geheel hetzelfde als de Russische exercitiën!" Een ander voegde er nevens: "Nog veel eiger!" Een levendig gevoel van misnoegen begon, onverwachts, zich te openbaren. Met oogmerk om hetzelfde te onderdrukken, deed de Aga der Janitsaren, wien men zulks melude, een' der morrenden een streng verwyf; terwyl een ander van eenen Egyptischen Officier, onbedacht, een' slag in het aangezicht ontving. Dit scheen het eint tot eene algemeene losbarsting des gevoels te zyn. Alle krygstucht was nu op, en al de byeenverzamelde troepen geraakten op eens in beweging. Zij verdeelden zich in de straten, plonderden en beleedigden allen, die hen ontmoetten, en het oproer werd zoo algemeen, dat de Policie niet eens beproefde, hetzelfde te stuiten. De Aga had zich voornamelyk gehaat gemaakt als een yverig voorstander van het nieuw ontwerp. Een troep muiters begaf zich naar zyn huis, om hem te vermoorden.—Hij had nog even tyd, om te ontkomen; maar zyn Kaja, of Luitenant, werd gedood, en alles, wat het huis bevatte, vernield.—In hunne woede gingen zij zelfs zoo verre, dat zij een plaats schonden, door den Turk steeds hooglyk geëerbiedigd; zij drongen in den Haem, en beleedigden en beschimpden zyne vrouwen.

De Keizer was op dien tyd te Beschiktasch, ongeveer een uur opwaarts aan den Bosphorus. De Aga der Janitsaren, de Grootvizier en de overige Ministers begaven zich oogenblikkelyk derwaarts, en meldden hem het voorgevallene. Nauwelijks hadden de Ministers de Porte (het paleis des Grootviziers, het middelpunt der staatszaken) verlaten, toen de muiters daar verschenen. Eens ontzettende volksmeigte had zich by hen gevoegd, en, om gemeene zaak met het gepeupel te maken, verscheurden de nieuwe soldaten hunne uniformen, en traden die, in de straten, met voeten. Zij plonderden het paleis, roofden alwat eenige waarde had, en vernielden de Archiven, in welke, naar hunne meening, het oorspronkelyke der nieuwe instelling bewaard werd.

De Janitsaren legden thans eene vastberadenheid aan den dag, welke zij alleen in den uitersten nood openbaren. Het eerste, wat zij, by wyne komst te Konstantinopel, in het oog viel, was een regt smetlyge korel, in eene lederen buis gekleed, geheel met blinken sieraden bedekt, en met eene van iranen gevlochten zweep in de hand. Hem volgden twee even zoo zonderling uitgeruste knapen, die eene slang op de schouders droegen, aan welke een groote koperen ketel hing. Zij zetteden

eene hooge borst, terwyl zy de hoofdstraten doortrokken, en iedereen ging hun ylings uit de voeten. By nader onderzoek vernam ik, dat het de soepketel eener afdeling van Janitsaren was, welke in hooger eere gehouden wordt. Soep is by de Janitsaren een zoo uitstekend iets, dat het Hoofd derzelve Tschor-Badachi, of Soepuitdeeler, heet. Hun ketel is van hier hunne eigenlyke banier, welke het sein tot eene stoute onderneming geeft, zoo dikwyls zy zich vertoont. Deze ketel werd nu plegtstatig naar de Etmeidan gebracht, midden op het plein omvergeworpen, en weldra waren 20,000 Janitsaren rondom denzelve verzameld.

Het beslissende oogenblik was thans gekomen, door den Sultan evenzeer gevreesd als gewenscht, en hy stelde nu terstond al de middelen te werk, welke hy voor dusdanig voorval in gereedheid had gebracht. Eerst zond hy aan den Aga-Pacha en den Topdschi-Baschi, of Hoofd der Artillerie, geheimen last, om zich met hunne magt gereed te houden, wanneer hunne tegenwoordigheid mogt vereischt worden. Vervolgens riep hy zynen Raad byeen, en schetste hun den toestand der Janitsaren, den geest des oproers, die hen bezielde, en hunne ongeschiktheid, om te gehoorzamen; hy verklaarde hun zyn besluit, om of zonder hunnen invloed te regeren, of naar Azië over te steken, en Konstantinopel en Europpisch Turkije aan derzelve noodlot over te laten; en sloeg hun eindelyk, als een maatregel van dringende noodzakelykheid, voor, de Sandak-Scheriff, of de heilige van des Profets op te steken, op dat alle goede Mahomedanen zich om deze banier konden scharen. Deze voorslag vond algemeen byval, en er werd terstond bevel tot de uitvoering gegeven.

Dit gebelligd overschot, hetwelk men voor Mohamed's broek uitvent, wordt alleen by de plegtigste gelegenheden te uorschyn gebracht, en het was sinds 50 jaren te Konstantinopel niet gezien. Men haalde het uit de Keizerlyke Schatkamer, en bracht het naar de Moskee van Sultan Achmed over. (*) De Ulema en Soffa gingen vooruit, en de Sultan volgde met zynen ganschen Hofstoet; terwyl allen gedeelten uit den Keran lazen. Openbare uitroepers, of Fella's, werden uitgezonden, om alomte bekend te maken, wat er gebeurd was, en weldra was de plegtige boodschap door de geheele stad verbreid. Dit was, zoo het schynt, een schrandere trek van staatkunde, waardoor de Sultan op eens het vooroordeel en de geloofsworde des ganschen volks naar zyne zyde deed overslaan. Nauwelyks was de tyding algemeen bekend, of duizenden verlieten van alle kanten hunne huizen, en sloten zich, met woeste geestdrift, aan den feestelyken trein. In de prachtige Moskee gekomen, plaatste de Mufti de van op het spreekgestoelte, en de Sultan sprak den vloek uit over allen, die in gebreke bleven, zich om die vaarte verzamelen. Aga Pacha's krygsvolk kwam nu van den Bosphorus optrekken, en de Topdschi-Baschi plantte zyn geschut by de Jali-Kosk, dicht onder de muren des Serails. De Galionsdshi, of matrozen, en de Bostandschi, of tuinlieden, waren desgelijks gereed en gewapend; en alzo scheen alles even welvoorbereid als welangelegd te zyn. Eenig krygsvolk, wel is waar, dat zich by de Janitsaren had gevoegd, was verderop geland, maar slechts weinig in getale; en het was blykbaar, dat de zaak der muitelingen zeer slecht stond.

Nu werden vier Hoofdofficieren naar de Etmeidan gezonden, om den Janitsaren de vergiffenis des Sultans aan te bieden, ingevalle zy hunne eischen opgeven, hunne dwaling erkennen, en terstond uiteen wilden gaan. Deze opeischung werd, gelyk men verwachtte, met verontwaardiging verworpen. De ondertuyding van erusen had hun geleerd, dat zy slechts by hunne vorderingen hadden te volharden, om voldoening te erfangen. In deze overtuiging bragten zy terstond de vier Officieren om hals, die genoodzaakt geweest waren, hen tot onderwerping te vermaanen. Zy eisch-

ten, op een beslissenden toon, dat de Sultan voor altyd zyne ontwerpen tot nieuwigheden opgeven, en hun den Grootvizier, den Aga-Pacha, den Aga der Janitsaren, alsmede Nedschib-Effendi, den Egyptischen zaakgelastigde, zoude overleveren, ten einde hen, als schenders der oude Ryksgewoonten te straffen. De Sultan vroeg nu den Sheik-Islam, of het hem geoorloofd was, oproerige onderdanen met geweld tot onderwerping te noodzaken. De Sheik beantwoordde zulks toestemmend. "Wel-aan," sprak de Sultan, "geef wy dan een fetwa, die my geregtigt, hen te dooden, wanneer zy wederstand bieden!" Dit geschiedde, en—het werd volbragt.

De Aga-Pacha had intusschen 60,000 man byeengebracht, op welke hy zich konde verlaten, en kreeg nu terstond bevel, de Janitsaren met geweld ten oorder te brengen, hetgeen hy zonder beraad volvoerde. Hy ontsingelde de Etmeidan, waar zy allen, met veel gedruisch en in een digten drom, zich verzameld hadden, zonder dat zy den maatregel, die hen bedreigde, schenen te duchten; en velen hunner werden hunnen bagchelyken toestand niet gewaar, vóór dat een moorddadig schrootvuur uit het geschut der Topdschi hen begroette. Zeer velen werden op de plaats gedood, en de overigen weken naar hunne barakken, welke in de nabijheid gelegen waren. Zy bleven echter alle vooralsgeen tot overgave verwerpen, en, om hen te verdryven, moest men de barakken in brand steken. Toen zagen de bewoners van Pera de vlammen aan onderscheidene plaatsen op gene zyde van den oever opgaan, en, opdat niemand zoude ontsnappen, werden ook de barakken, gelyk te Etmeidan, met geschut omringd. Onafgebroken werd er geschoten. Het is onmogelyk, zich iets schrikkelijkers te verbeelden, dan de toestand, waarin zich de ongelukkige Janitsaren thans bevonden. Terwyl de gebouwen boven hunne hoofden brandden, werden de muren door het kanon vaneengereten en verbryzeld, en puinhoopen en brandende balken bedekten de rampzaligen, wier geheele verdelging was besloten. Geen' huuser werd nu meer lysgenade aangeboden of toegestaan. De brand en de donder des geschuts bielden den geheelen dag aan.—De Janitsaren, hoewel overvallen en niet voorbereid op wederstand, verweerden zich met de woede en onverschrokkenheid der vertwylfeling. De Aga-Pacha werd gekwetst; vier paarden werden hem onder het lys gedood, en zyn volk leed zwaar. Eindelyk nam de wederstand een einde, toen niemand meer over was, in staat om wederstand te bieden. Het vuren verlaauwde—het zweeg; de vlammen doofden, en den volgenden morgen verstoonde zich een allerontzettendst schouwtooneel—brandende puinhoopen, in bloed geblyst; eene ongehoorde massa van verminkte lyken en rookende asche!

Gedurende de twee volgende dagen bleven de stadspoorten gesloten, met uitzondering van ééne enkele, welke de getrouwe Moslemins, van alomte toestroomende, binnenliet, die der heilige van hunne hulde kwamen betoonen. Men zag hen by geheele scharen aankomen, met den Imam, of Priester, aan het hoofd. Het voornaamste overshot der Janitsaren, welke het bloedbad op de Etmeidan uitgaan waren, werd op deze wyze ingesloten, en onophoudelyk gejaagd en verdelgd. De straten zoo wel, als de barakken, waren overal met lyken bedekt. Intusschen mogt geen Christen, onder welk voorwendsel ook, binnen Konstantinopel komen; maar hoezeer beide gedeelten slechts door eene smalle graacht gescheiden zyn, heerschte echter te Pera de volmaakte rust. Het volk kocht en verkocht, deed zyne gewone bezigheden, en zou welligt van de ontzettende gebeurtenis aan genen oever niets geweten hebben, zoo niet de opstijgende vlammen en de donder des geschuts het zulks verkondigd hadden.

Het ten toon stellen der Sandak-Scheriff bragt eene ontzagelyke volkmengte naar Konstantinopel. Het was voor de geloovigen een even zeldzame als heilige aanblik, en menig-en hield het voor even verdienstelyk, zich denzelve te verschaffen, als het bezoeken van het graf des Profets.—De Sultan vertoonte zich, al dien tyd, in de kleedij des nieuwingetigten krygsvolks, en, in stede van zyn gewone gevolg van

Janitsaren, verzellen hem de Seymen Topdschi en Kromboralschi, by het bezoeken der Mosken. Overal werden de Nisam, of kentekenen der Janitsaren, afgescheurd en met voeten vertreden. Men had dezelve aan zeer vele poorten en wachthuizen in de stad gehecht, waar zy de uitgebreide magt en het gezag der krygsheden verkondigden, aan welke zy toebehoorden. Op den volgenden dag sprak de Sultan den vloek uit tegen de Janitsaren in het algemeen; verbod, derzelve naam te noemen, of zelf zich eene toespreking op hen te veroorloven, en gaf, plegtstatig, aan zyne nieuwe troepen den naam van Assakiri Mohammudisch of Krygsmagt van Mohamed. In den avond werden openbare uitroepers naar alle wyken der stad en voorsteden gezonden, om de herstelde rust aan te kondigen.

Het getal der omgebragte Janitsaren wordt verschillend begroot. Behalve die op de Etmeidan, in de barakken en op de straten onkwamen, werden er velen in de huizen, of waar men hen vond, gevangen genomen en heimelyk geworgd; en men meent, dat niet één van den talyken hoop, die zich byeen vond, is ontkomen. Men weet, dat alle zyne Officieren zyn gedood, behalve eenige aanvoerders van hoogen rang, die de party des Sultans hadden gekozen. Verscheidene dagen achtereen waren karren en ander voertuig in beweging, om de misvormde lyken weg te halen, en dezelve in de haven en den Bosphorus te werpen. Hier bleven ze, tot dat ze, by de verrotting boven komende, weder op de oppervlakte dreven, en in de zee van Marmora voortgestuwd werden, van waar de springvloeden ze dikwyls in stil water voerden. De oppervlakte was met groote rottende klompen bedekt, door welke booten, en zelfs schepen, zich somtyds gestuit zagen; en zoo vertoonte zich, bykans in hetzelfde oord, werkelyk wat, naar de schildering des D. Cliters, de schepen van Xerxes hejgende, die door de lichamen zynere eigene krygsheden werden opgehouden.

COLOMBIA.

The Liberator to the Colombians.

COLOMBIANS!

This day I have ceased to command you. During twenty years I have served you as a Soldier and as a Magistrate. In this long period, we have reconquered the country—we have liberated three Republics—we have smothered more than one civil war and four times have I returned to the nation her omnipotence, having spontaneously convened four Constituent Congress: To your virtues—to your valor and to your patriotism these services are due: to me, the glory of having led you. The Constituent Congress which is this day installed, has it in charge from Providence, to give to the nation the institutions which she wishes for, in conformity with circumstances and to the nature of things.

Fearing that I might be considered an obstacle against placing the Republic on the true basis of happiness, I myself have deposed the Magistracy, to which, by your kindness, I have been elevated.

Colombians!—I have been a victim to ignominious suspicions; nor could the purity of my principles ward off the blow—those same men who aim at the supreme command made it a point to banish me from your heart, attaching to me their feelings—making me appear as the author of projects which they have more than once conceived and representing me as aspiring to a crown which they offered to me and which as often I have spurned with the indignation of the freest Republican.

Never, never, I swear, did I stain my thought with the ambition to a Kingdom, which my enemies cunningly have forged to harm me in your opinion.

Open your eyes Colombians!—my wish has been no other but to contribute towards your liberty—and the preservation of your tranquillity: If this is my only crime, I deserve more than any one, else your indignation. Turn your ears from vile calumny and base envy which in every place fan the fire of Discord. Will you suffer yourselves to be dazzled by the falsehood of my calumniators? No—you are not devoid of sense!

Colombians!—Join yourselves around the Constituent Congress: the national wisdom—the lawful hope of the people—and the last rallying spot of the patriots. Our lives—the welfare of the Republic—and the glory of Colombia hang from her Sovereign Decree. If unfortunately you are led to abandon her, the country will no more exist—and you will perish in the storm of anarchy, leaving to your children as their only inheritance crime, blood, and desolation.

Fellow Citizens!—Listen to my last words, as I end my political career—in the name of Colombia I beg, I entreat you to remain united, as otherwise you will be the assassins of the country and your own executioners. Bogota, 20th January 1830.

BOLIVAR.

(*) Deze is by de Etmeidan gelegen, en is de schouwplaats van plegtige optogten van het Hof. Derwaarts begeeft zich de Sultan met zynen Hofstoet op de twee groote Bairam-feesten, om het gebed der vasten te vernieuwen.